

De Beeldenstorm en de gevolgen

Iedereen die iets van de Vaderlandse geschiedenis kent, heeft gehoord over de periode waarin protestanten letterlijk kerkvolk en alle beelden die daarbij hoorden, uit de kerk joegen.

Voor de vernielingen die plaatsvonden tussen 10 augustus en oktober 1566, raasden als een storm door de bisdommen. In drie weken tijd werden vele kerken geschonden en het interieur vernield. De verscherpte tegenstellingen die mede een gevolg waren van de Beeldenstorm leidden indirect tot het uitbreken van de Tachtigjarige Oorlog en het ontstaan van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden.

Bij de zestiende-eeuwse beeldenstormen vernielden of roofden woedende menigten de inventaris en bibliotheek van honderden katholieke kerken, kapellen, abdijen en kloosters. Altaren, beelden, doopvonten, relikhouders, koorgestoelten, kansels, orgels, kelken, schilderijen, missalen en gewaden moesten het ontgelden. Het aantal boeken dat verloren ging, was heel groot. Zo werd bijvoorbeeld op 22 augustus 1566 de complete bibliotheek van het Dominicanenklooster Het Pand te Gent in de rivier de Leie gegooid, waarna men droogvoets de oversteek kon maken. Ook het met religieuze voorstellingen beschilderde stucwerk aan de wanden werd vaak vernield.

De **Tweede Beeldenstorm** is een term die gebruikt wordt door critici van de vergaande liturgische en architectonische vernieuwingen zoals deze tijdens en na het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) plaatshadden.

Met Tweede Beeldenstorm worden meestal vernieuwingen bedoeld, die verder gingen dan de concilievaders en de documenten van het Tweede Vaticaans Concilie hadden voorzien. De term benadrukt de samenhang tussen de vernieuwingsdrang in de 16e eeuw en de vernieuwingsdrang in de 20e eeuw. Daarmee wordt ook gewezen op het, volgens deze critici, 'protestantse karakter' van de veranderingen in de katholieke geloofsopvattingen en -praktijken ten tijde van deze beeldenstormen.

Heiligenbeelden, knielstoelen, knielbanken, altaren, tabernakels, koorhekken, communiebanken, preekstoelen, relikwieën werden weggegooid, afgebroken, verbrand, begraven of aan de antiekhandel verkocht. Allerlei neogotisch houtsnij- en beeldhouwwerk werd verwijderd of versoberd door het bijvoorbeeld te logen of te overschilderen in een egale kleur. Niet zelden is bij deze vernieuwingsplannen ook middeleeuws houtsnij- en beeldhouwwerk vernietigd, afkomstig uit het bezit

van hele familiegeneraties van rooms-katholieken die het van vernietiging gered hadden tijdens de eerste Beeldenstorm in de 16de eeuw. Deze kunstobjecten werden meestal om niet beschikbaar gesteld aan pas ingerichte neo-gotische of neo-romaanse kerkinterieurs.

Soms werden polychrome muur- en gewelfschilderingen bedekt onder lagen witkalk. Gebrandschilderde glasramen werden door blank glas of eigentijdse abstracte composities vervangen. Veelkleurige vloeren werden uitgebroken om plaats te maken voor een egale vloerbedekking. Vele negentiende-eeuwse kerken werden gesloopt. Sommige katholieke kerken kregen in diezelfde periode te maken met een sterke terugval van het kerkbezoek en de financiële middelen en deden om die reden afstand van kerkgebouwen of soms alleen van de originele inventaris.

Begin 21e eeuw is deze polarisatie aan het afnemen. Het herstellen van de tradities van vóór de tweede Beeldenstorm, vooral in gang gezet door jonge priesters (zoals destijds trouwens ook de tweede Beeldenstorm zelf) wordt wel "restauratie" genoemd.

In onze kerk zijn tijdens die Tweede Beeldenstorm ook bijna alle beelden en versieringen verdwenen. Geldgebrek en kostbaar onderhoud waren hier mede debet aan.

Wat een toeval dat na bijna 450 jaar (uiterekend op 10 augustus) er weer een nieuw beeld in onze kerk is geplaatst: de doopkapel is verrijkt met een beeltenis van de heilige Jozef met het kind Jezus. Een attente parochiaan tipte ons en zo kon dit prachtige beeld (Jugendstil/ art nouveau, zo'n honderd jaar oud) aangekocht worden.

We zijn bijzonder blij met deze aanwinst en hopen de bijnajarige kerk ooit nog in oude luister te mogen herstellen; geheel of gedeeltelijk...dat blijft een raadsel van geld en kansen.

Collecterooster:

23/24 augustus: MIVA-collecte

31 augustus: speciale collecte vanwege 140 jaar kerkgebouw.

De officiële viering vindt pas plaats op zondag 9 november: Willibrordzondag.

Lief en leed:

Doop:

10 augustus: Laurentius Paulus Vilnes Paree, zoon van Paul Paree en Gundega Pozarska, Kaapstad Zuid-Afrika.

Overleden:

12 juni: Marinus Rijk.

09 juli: Pieter Vette

27 juli: Lou Verdonk

03 augustus: Franciscus Marinus (Frans) Martens, 74 jaar, woonachtig Heinkenszandseweg 18; uitvaartdienst en graflegging vonden plaats op vrijdag 8 augustus in onze parochiekern.

Zondag 10 augustus: 19^e zondag door het jaar/ H. Laurentius

9.00 uur: eucharistieviering met voorganger pastor C. Voordeckers en zang van het herenkoor. Liturgische kleur: groen.

Misintenties:

ov. ouders Marinus Goense-Cornelia Rijk en ov. kinderen * Laurentius Priem en ov. fam. * Jaap Vermue * Johannes Smits en ov. fam. * Jan van den Dries-Margaretha Vermuë en ov. fam. * Wilhelmina Corstiaanse * Laurentius Rijk en Maria Menheere * Arjaan de Jonge en fam.

16.00 uur: doopviering van Laurentius Paree. Doopheer: Pater Paul.

Maandag 11 augustus: H. Clara, maagd.

Geen viering in onze kerk.

Donderdag 14 augustus: H. Maximiliaan Maria Kolbe, priester en martelaar; geen viering in onze kerk.

Vrijdag 15 augustus: Maria Tenhemelopneming

Geen viering in onze kerk.

Zondag 17 augustus: 20^e zondag door het jaar

9.00 uur: eucharistieviering met voorganger oud-vicaris Vincent Schoenmakers; samenzang en orgelspel door Wolfgang Nijholt.

Misintenties:

Jobina de Jonge-Vette * Marian de Jonge –de Jonge * Jan Boonman-Adriana Remijn en ov. fam. * Cornelis Verhaar-Wilma Hamerlinck en fam. * Cornelis de Jonge en Cornelia van Gessel * Cornelia Rijk * Pieter Boonman * ov. Leden Gedurige aanbidding * ov. Leden van de V.O.K. * Tilly Vermue-Joossen * Cornelis Vermuë en Cornelia Vermuë-van Stee * Martien van Eijkeren-Maria Remijn en ov. fam. * Ko van den Dries ov. ouders en zussen Jo en Corrie * Jac. Hoondert en ov. fam. * Willem de Jonge en ov. fam.

Woensdag 20 augustus; H. Bernardus, abt en kerkleraar.

Geen viering in onze kerk.

Donderdag 21 augustus: H. Pius X, paus; geen viering in onze kerk; start koorrepetitie Missicanto vanaf 19.45 uur.

Vrijdag 22 augustus: Heilige Maagd Maria, koningin.

Geen viering in onze kerk.

Zaterdag 23 augustus: H. Rosa van Lima; geen viering in onze kerk.

opgave misintenties

U kunt deze tot dinsdag 12 augustus voor de volgende editie doorgeven via de brievenbus parochiecentrum of via de mail: winro@zeelandnet.nl of persoonlijk via contactpersoon: Mevr. Nel de Winter-Roks, tel. 351852. Graag op enveloppe vermelden: misintenties.

Mariabeeld
H. Willibrorduskerk
's-Heerenhoek

Let op! geen zaterdagavondviering meer tot zaterdag 23 augustus; alle geplande misintenties voor die zaterdagen worden – automatisch – doorgeschoven naar de daarop volgende zondagochtend. Indien u een aanpassing wenst, kunt u dat natuurlijk doorgeven aan mevr. Nel de Winter!

Ziekenbezoekgroep: Geeft u door indien iemand al langere tijd in het ziekenhuis verblijft, of thuis herstellende is? Een klein gebaar of bezoek wordt erg op prijs gesteld door velen. Contactpersoon augustus: Ria Remijn, De Winterstraat 12, tel. 404386.

Noveenkaarsen: te koop ten bate van het 140 jarig bestaan van onze kerk; kosten € 5.- ; te koop achterin de kerk.